

ПУБЛІЧНІ ПОСЛУГИ ЯК СПЕЦИФІЧНИЙ ВИД ПОСЛУГ ТА ЇХ ОСНОВНІ РИСИ

*Кліщ А.О., студентка
Національного аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

*Середенко В.В., ст. викл.
кафедри економіки та публічного управління
Національного аерокосмічного університету
ім. М.Є. Жуковського «ХАІ»*

Активний розвиток системи публічного управління та формування лояльності населення до органів державної та місцевої влади у сучасній Україні відбувається через популяризацію та забезпечення якості публічних послуг. Слід зазначити, що сучасні публічні послуги є специфічним об'єктом управлінського впливу, що обумовлено як умовами їх надання і споживання, так і змістом самої послуги, як явища об'єктивного буття. Категорія «публічна послуга» сьогодні є відносно новою для українського суспільства та наукового простору, а тому виникають ряд різночитань та відмінностей не тільки у ідентифікації даного виду послуг, але і у розумінні їх змістовного наповнення.

Публічні послуги вирізняє саме публічний характер їх надання та споживання. Термін *public* у перекладі українською мовою може набувати відразу два значення – «державний» та «громадський» [1, с. 72]. Також зміст терміну «публічний» бере з визначення «публіка» (від лат. *publica* – суспільство, народ, люди): всенародний, оголошений, явний, відомий; організований для публіки, суспільства, народний, загальнонародний, всенародний, вселюдний; всіма спільний, такий, що всім належить [2]. У юридичній термінології «публічний» розкривається у таких словосполученнях, як «публічна влада» та «публічне право» [3, с. 196–198]. Тобто, коли мова йде про публічну владу, то це мається на увазі, що її джерелом є народ країни. А що стосується публічного управління та адміністрування – це управління за участю народу, а публічна послуга – це результат такого управління.

Дослідження наукової дискусії щодо визначення сутності публічних послуг дозволяє дати таке визначення: публічна послуга – це особливий вид послуги, результат функціонування органів публічної влади, спрямований на швидке вирішення суспільно значущих проблем та виконання функцій держави на всіх рівнях (національному та місцевому). Суб'єктом звернення публічної послуги є фізична чи юридична особа, незалежно від її реєстрації, яка звертається до органу державної влади чи органу місцевого самоврядування. Суб'єктом надання публічної послуги є орган державної влади, інший державний орган, орган місцевого врядування, його підрозділ чи посадова особа, уповноважена надавати публічні послуги у певному місці та у певний момент часу. Об'єктом надання публічних послуг є потреби та суспільні (економічні, суспільні, цивільно-правові

тощо) відносини, які об'єктивно існують чи можуть виникнути у фізичних та юридичних осіб у певний момент часу та на певній території[3].

Публічні послуги є важливим елементом соціально-економічного розвитку країни. Вони забезпечують доступ населення до основних благ і послуг, сприяють підвищенню якості життя громадян.

Станом на 2023 рік, публічні послуги в Україні перебувають у процесі реформування. Уряд України впроваджує ряд заходів для підвищення якості та доступності публічних послуг, зокрема:

- Розробка та впровадження стандартів надання публічних послуг. Стандарти надання публічних послуг встановлюють вимоги до якості, доступності та ефективності надання публічних послуг.
- Децентралізація надання публічних послуг. Децентралізація передбачає передачу повноважень з надання публічних послуг від органів державної влади органам місцевого самоврядування.
- Цифровізація надання публічних послуг. Цифровізація передбачає використання інформаційно-комунікаційних технологій для надання публічних послуг.
- Підвищення рівня прозорості та підзвітності у сфері надання публічних послуг. Прозорість та підзвітність у сфері надання публічних послуг передбачає забезпечення доступу населення до інформації про надання публічних послуг та відповідальність органів державної влади та органів місцевого самоврядування за якість надання публічних послуг. [4]

Підсумовуючи вищевикладене, слід зазначити, що публічну послугу можна визначити як продукт, результат публічного управління та публічного адміністрування. Публічні послуги є категорією, яка є ширшою за державні послуги, оскільки ці послуги можуть надаватися недержавними установами та структурами. Реформування сфери надання публічних послуг в Україні є одним з пріоритетних напрямів діяльності уряду. Впровадження заходів, передбачених реформою, дозволить зробити публічні послуги більш якісними, доступними та ефективними, що позитивно вплине на рівень життя громадян України.

Література

1. Коліушко І. Б., Аверьянов В. Б., Тимошук В. П., Куйбіда Р. О., Голосніченко І. П. Адміністративна реформа для людини: науково-практичний нарис. Київ: Факт, 2001. 72 с.

<https://pravo.org.ua/wp-content/uploads/2020/10/admin-reforma-dlya-lyudyny-koliushko-averiyanov-2001.pdf>

2. Про адміністративні послуги : Закон України від 06.09.2012 № 5203-VI URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5203-17>

3. Публічне управління : термінол. слов. / уклад. : В. С. Куйбіда, М. М. Білинська, О. М. Петрос та ін. ; за заг. ред. В. С. Куйбіди, М. М. Білинської, О. М. Петрос. Київ : НАДУ, 2018. 224 с.

4. Уряд України: Кабінет Міністрів України <https://www.kmu.gov.ua/>